

Nr 402.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare anslag till uppförande av två paviljonger för oroliga sjuka vid vartdera av Sätters och Västerviks hospital; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att för uppförande av två paviljonger för oroliga sjuka vid vartdera av Sätters och Västerviks hospital, utöver förut beviljade medel, på extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

C. E. Svensson.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars
1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,
Statsråden UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON,
SANDLER,
NOTHIN,
NILSSON,
ERIKSSON,
SVENSSON,
HANSSON.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Svensson anförde:

Med anledning av Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har 1917 års riksdag *dels* medgivit, att två paviljonger för oroliga sjuka vid vartdera av Sätters och Västerviks hospital finge i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten G. Wickman i augusti 1916 uppgjorda ritningar uppföras för en beräknad kostnad av 998,400 kronor, *dels ock* för påbörjande av berörda byggnadsföretag på extra stat för år 1918 anvisat ett reservationsanslag av 200,000 kronor. Sedermera har riksdagen för arbetenas fortsättande anvisat på extra stat för år 1919 ett reservationsanslag av 500,000 kronor samt på extra stat för år 1920 återstående beloppet eller ett reservationsanslag av 298,400 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 29 juni 1917 uppdragit åt medicinalstyrelsen att låta utföra ifrågavarande paviljonger i huvudsaklig överensstämmelse med ovanberörda ritningar jämte därtill hörande kostnadsförslag, har Kungl. Maj:t genom särskilda brev den 21 mars 1919, med godkännande av vissa utav arkitekten C. Westman föreslagna förändringar beträffande utförande av grundläggningsarbeten för omnämnda paviljonger, anbefallt styrelsen att på entreprenad utbjuda berörda arbeten samt att underställa inkomna anbud Kungl. Maj:ts prövning och godkännande.

I skrivelse den 6 mars 1920 har nu medicinalstyrelsen i ämnet *Medicinalstyrelsen.* anfört följande:

»Sedan medicinalstyrelsen infordrat anbud å ifrågavarande grundläggningsarbeten och underställt desamma Kungl. Maj:ts prövning, har styrelsen jämlikt bemyndigande av Kungl. Maj:t den 27 juni 1919 antagit avgivna anbud dels av firman W. Jungmarker och Helgert Andersson å grundläggningsarbetena för de nya paviljongerna vid Västerviks hospital för ett belopp av 91,250 kronor, dels ock av Granit- och Betonaktiebolaget för enahanda arbeten för paviljongerna vid Sätters hospital för ett belopp av 156,200 kronor.

Därefter har medicinalstyrelsen genom särskilda annonser den 24 januari 1920 å entreprenad utjudit utförande av byggnadsarbeten (med undantag av målning, vissa golv och beslag) för ifrågavarande paviljonger vid Sätters och Västerviks hospital; och har i berörda annonser intagits bestämmelse därom, att anbudsgivare skola vara bundna av sina anbud till och med den 22 mars 1920.

Vid anbudstidens utgång den 1 mars 1920 hade anbud inkommit från nedan nämnda firmor, nämligen:

å byggnadsarbetena för paviljongerna vid Sätters hospital:

byggmästaren Olof Bröms	kronor 695,000: —
byggmästaren A. Backman	» 854,000: —
byggmästaren G. A. Helldin	» 911,000: —
byggmästaren P. F. Fredriksson	» 920,000: —

å byggnadsarbetena för paviljongerna vid Västerviks hospital:

byggnadsfirman W. Ljungmarker & Helgert Andersson	kronor 859,500: —
byggnadsfirman H. Petersson (A.-B. Sliperimaterial)	» 895,000: —

Över de avgivna anbuden har medicinalstyrelsen infordrat yttrande av arkitekten Westman, och anföres i detta yttrande, vartill styrelsen hänvisar, bland annat följande:

»Den beräknade kostnaden — med undantag för värme-, vatten- och avloppsledning, den elektriska belysningen, arkitekt- och kontrollarvoden samt för oförutsedda utgifter — av den 29 augusti 1916 utgjorde för nybyggnad vid Sätters hospital 366,700 kronor och för nybyggnad vid Västerviks hospital 367,700 kronor. Lägges till de lägst avgivna anbuden approximativa kostnader för de i entreprenaden undantagna arbetena — beslagning å snickeri, trägolv i asfalt, målning och för

redan utförd grundläggning — vilka arbeten betinga vid Sätters hospital cirka 240,200 kronor och vid Västerviks hospital (med undantag för trägolv i asfalt) cirka 149,250 kronor, så blir byggnadskostnaden vid Sätters hospital 935,200 kronor och vid Västerviks hospital 1,008,250 kronor. Jämföras dessa kostnader med de av den 29 augusti 1916 beräknade, utgör ökningen vid Sätters hospital 155 % och vid Västerviks hospital 174 %.

Till jämförelse må nämnas, att den ökning i byggnadskostnad, som i allmänhet uppstått från år 1916 till nuvarande tid, beräknas till cirka 180 %.

För anbudet 854,000 kronor av byggmästare A. Backman, Falun, vilket är det näst lägsta till nybyggnad vid Sätters hospital, utgör ökningen 200 %. I detta anbud är ej heller medräknat trägolv i asfalt.»

Medicinalstyrelsen framhåller, att de för uppförande av ifrågasvarande paviljonger hittills anvisade medel icke vore tillräckliga för antagande av ifrågasvarande anbud. Härtill komme kostnader för värme- och vattenledning, elektrisk belysningsanläggning m. m. Emellertid syntes redan anvisade medel, även om anbud å de nu utbudna arbetena antoges, vara tillfyllest för täckande av de utgifter, som kunde därav förändas under år 1920.

Styrelsen har alltså, under åberopande av vad arkitekten Westman i sitt yttrande anfört, hemställt bland annat, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga medicinalstyrelsen att antaga de lägsta anbuden å utförande av byggnadsarbeten vid ifrågasvarande hospital.

*Departements-
chefen.*

Redan vid framläggande av förslag till 1917 års riksdag om uppförande av ifrågasvarande paviljonger vid Sätters och Västerviks hospital framhöll föredragande departementschefen omöjligheten av att för det dåvarande fullt exakt beräkna kostnaden för de föreslagna paviljongernas uppförande, varför ett till beloppet bestämt anslag för byggnadsföretagen icke syntes böra äskas av riksdagen.

Riktigheten av detta uttalande har till fullo bekräftats av sedermera inträffade förhållanden. Den av medicinalstyrelsen verkställda utredningen giver nämligen vid handen, att med de lägsta entreprenad-anbuden byggnadskostnaderna med nu rådande arbets- och materialpriser komma att uppgå till icke mindre än 1,801,950 kronor och sålunda med 803,550 kronor överstiga hittills för ändamålet anvisade medel, och likväl ingå i berörda kostnadssumma icke arbeten med inläggande av rörledningar, elektrisk belysningsanläggning, målning m. m. Den slutliga kostnaden för ifrågasvarande byggnadsföretag kan alltså ännu ej exakt angivas. Då de av riksdagen hittills anvisade medlen emellertid ej äro tillräckliga för bestridande av kostnaderna för byggnadsarbetena, har medicinalstyrelsens framställning om bemyndigande att antaga förenämnda anbud ej kunnat bifallas. För att arbetena ej skola behöva avbrytas,

anser jag mig därför böra tillstyrka, att ytterligare anslag äskas för ifrågavarande ändamål. Då det, såsom förut nämnts, är omöjligt att nu fastslå den slutliga kostnaden, torde för år 1921 böra anvisas ett belopp, som jag vill föreslå till 800,000 kronor. Med äskande av ytterligare erforderliga medel synes kunna anstå till 1921 års riksdag.

För nu ifrågavarande ändamål har något anslag icke beräknats i årets statsverksproposition. Emellertid har Kungl. Maj:t förut denna dag på min hemställan beslutat att giva riksdagen tillkänna, att i statsverkspropositionen bebådad framställning om anslag för vissa förberedande åtgärder för genomförandet av allmän sjukförsäkring icke kommer att föreläggas riksdagen. Det för detta ändamål för år 1921 beräknade beloppet, 900,000 kronor, kommer därför ej att tagas i anspråk, varigenom motsvarande medelstillgång beredes å budgeten.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för uppförande av två paviljonger för oroliga sjuka vid vartdera av Sätters och Västerviks hospital, utöver förut beviljade medel, på extra stat för år 1921 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall, och skulle proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Corin.
